

מזכר לקוחות - שוק ההון

עדכונים הנוגעים לדוחות התקופתיים לשנת 2014

לקוחות יקרים,

לקראת עריכתם ופרסומם של הדוחות התקופתיים לשנת 2014, אנו מתכבדים להביא בפניכם במזכר זה סקירה תמציתית של עדכוני חקיקה והנחיות רשות ניירות ערך ("הרשות"), שפורסמו במהלך השנה האחרונה בכל הקשור עם אופן ומידת הגילוי בדוח התקופתי.

- ◆ פרט להנחיות הרשות, מזכר זה אינו עוסק בפרסומים של גופים רגולטורים אחרים כגון הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
- ◆ העדכונים המובאים במזכר זה נוגעים לחובות הדיווח החלות על תאגידים מדווחים באופן כללי ואינם מתייחסים לחובות הדיווח החלות בקשר עם תאגידים מיוחדים, כגון חברות נדל"ן להשקעה, או חברות בתחום מדעי החיים.
- ◆ מזכר זה אינו עוסק בעדכונים לדוחות הכספיים המצורפים לדוח התקופתי; ואולם, תשומת לבכם לתיקונים האחרונים שנערכו לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), תש"ע-2010, ואשר פורסמו ברשומות ביום 30.12.2014. לפרסום ברשומות, [לחץ כאן](#).

1. עדכונים הנוגעים לדוח תיאור עסקי התאגיד (חלק א' של הדוח התקופתי)

תיאור גורמי סיכון הנוגעים לחשיפה מטבעית ותיאור הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים

במסגרת תיאור גורמי הסיכון של התאגיד ותיאור הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד, יש לתת את הדעת לסיכונים ולהשפעות רלוונטיות ברמה העולמית שהתרחשו במהלך שנת 2014, ובפרט סיכוני חשיפה למטבעות לאור הפיחות הניכר בשער הרובל הרוסי והייסוף בשער הדולר האמריקאי. למען הסדר הטוב נזכיר, כי

במסגרת תיאור הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים, יינתן גילוי בדבר מידע מקרו-כלכלי אשר צפויה להיות לו השפעה מהותית ומיוחדת על התאגיד. ואילו במסגרת תיאור גורמי הסיכון נדרש התאגיד לסכם בקצרה את האיומים, החולשות וגורמי הסיכון הנובעים מסביבתו הכלכלית, מהענף ומן המאפיינים הייחודיים שבפעילותו, תוך דירוג כל סיכון על פי השפעתו, לדעת ההנהלה, על עסקי התאגיד.

2. עדכונים הנוגעים לדוח הדירקטוריון (חלק ב' של הדוח התקופתי)

2.1. אומדנים חשבונאיים קריטיים

במסגרת תיקון תשע"ה-2014 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 ("תקנות הדוחות"), שפורסם ביום 3.11.2014, בוטלו כל ההתייחסויות לנושא "אומדן חשבונאי קריטי", ובהתאם לא נדרש לתת גילוי בנושא השימוש באומדנים חשבונאיים קריטיים, כמו גם יתר הפירוט שנדרש בעבר בקשר עם אומדנים אלו.

2.2. הגילוי הנדרש בדוח הדירקטוריון לעניין "הוגנות וסבירות" תמלוגים ל"נושאי משרה בכירה" ו"בעלי עניין"

ביום 11.2.2014, פרסם סגל הרשות הבהרה ביחס ליישום תקנה 10(ב)(4) לתקנות הדוחות בדוח הדירקטוריון. במסגרת ההבהרה נקבע, כי ככלל, הרשות תאפשר לתאגידים לפרש את התקנה האמורה באופן בו תצוין רק העובדה שהדירקטוריון ביצע בחינה ביחס לכל אחד מנושאי המשרה המפורטים מכח תקנה 21 לתקנות הדוחות, ומצא כי **גמול כל נושא משרה כאמור תואם את מדיניות התגמול בחברה**. בהתאם, מקום בו נמצא כי גמול נושא המשרה אינו תואם את מדיניות התגמול, יש להבהיר באילו היבטים גמולו אינו עולה בקנה אחד עם המדיניות, ולספק גילוי מלא (כפי שהיה נהוג בעבר) בדבר הוגנות וסבירות התגמולים שניתנו לו. למזכר הלקוחות המלא שפורסם בעניין זה, [לחץ כאן](#).

2.3. פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי

תקנה 8ב לתקנות הדוחות כוללת הוראות בנוגע לדרישת הגילוי של הערכות שווי מהותיות ודרישת הצירוף של הערכות שווי מהותיות מאוד לדוח התקופתי. ביום 16.7.2014 פורסמה עמדת סגל הרשות, לפיה "**הערכת שווי מהותית**" הינה הערכת שווי אשר עומדת בלפחות אחד מבין המבחנים הבאים: (1) נושא הערכת השווי מהווה לפחות 5% מסך נכסי התאגיד, כפי שמוצגים בדוח על המצב הכספי המאוחד ליום האחרון של תקופת הדיווח; (2) השפעת השינוי בשווי כתוצאה מהערכת השווי, על הרווח הנקי או על הרווח הכולל, לפי העניין, מהווה 5% מסך הרווח הנקי או הרווח הכולל בהתאמה של התאגיד לתקופת הדיווח, וכן מהווה לפחות 2.5% מההון העצמי של התאגיד לתום תקופת הדיווח; "**הערכת שווי מהותית מאוד**" הינה הערכת שווי המקיימת סף כמותי פי שניים מהערכת שווי מהותית, על-פי הפרמטרים המוגדרים לעיל (קרי יש לקרוא 10% במקום 5%, ו-5% במקום 2.5%). יתכנו מקרים בהם בעוד שבחינה כמותית תוביל למסקנה כי הערכת השווי הינה מהותית ואף מהותית מאוד, בחינה איכותית, הכוללת שיקולים איכותיים שלא נלקחו בחשבון במסגרת הבחינה הכמותית, תוביל למסקנות אחרות.

במקרה כאמור, בו חרף עמידה ברף המבחנים הכמותיים, **התאגיד קבע כי הערכת השווי אינה מהותית מאוּד, ומשכך לא צורפה, נדרש ליתן גילוי לאמור במסגרת דוח הדירקטוריון**, תוך פירוט תוצאות המבחנים הכמותיים לרבות המבחן הנוסף, וכן הנימוקים והשיקולים אשר היוו בסיס להחלטה זו.

לעמדת הרשות המלאה, [לחץ כאן](#).

2.4. הקלות לתאגיד קטן

ביום 10.3.2014, פורסם ברשומות תיקון לתקנות הדוחות, המתייחס להגדרת "תאגיד קטן" ולהקלות לתאגידים קטנים.

על-פי התיקון, תאגיד שיבחר לאמץ את ההקלות נדרש, מידי שנה, **בביצוע בדיקה הבוחנת את עמידתו בקריטריונים של "תאגיד קטן"**, נכון ליום הקובע, ה- 1 בינואר.

תמצית ההקלות: (1) ביטול החובה לפרסם דו"ח על הבקרה הפנימית ודו"ח רואה החשבון המבקר על הבקרה הפנימית בתאגיד קטן, כך שתאגיד קטן יחויב בצירוף הצהרות מנהלים מצומצמות בלבד; **(2)** העלאת סף המהותיות בקשר עם צירוף הערכות שווי מהותיות מאוד ל- 20% (חלף שיעור של 10%); **(3)** העלאת סף הצירוף של דוחות חברות כלולות מהותיות לדוחות ביניים ל- 40% (כאשר בדוחות הכספיים סף הצירוף נותר 20%); **(4)** פטור מיישום הוראות התוספת השנייה בתקנות (לעניין פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, "דוח גלאי") אשר החשיפה לסיכוני שוק, הנובעים ממכשירים פיננסיים, אינה מהותית, בהתאם לספי המהותיות שנקבעו בתיקון.

דירקטוריון תאגיד קטן, כהגדרתו בתקנה 5 לתקנות הדוחות **רשאי להחליט כי התאגיד יאמץ את ההקלות**, כולן או חלקן, **והחלטתו תיכנס לתוקף אחרי הגשת דוח מיידי בעניין**. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, על תאגידים הבוחרים לאמץ את ההקלות או חלקן, לתת גילוי להיותם **תאגידים קטנים בהבלטה בעמוד הראשון של הדוח התקופתי וכל דוח רבעוני**. להודעה לתאגידים בעניין הקלות לתאגידים קטנים מיום 27.1.2014, [לחץ קטן](#).

2.5. גילוי בדבר "תזרים מזומנים חזוי"

ביום 1.4.2014 פרסם סגל הרשות עמדה משפטית מספר 105-27, בעניין גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי.

זוכיר כי גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי משמעו פירוט ההתחייבויות הקיימות והצפויות שהתאגיד נדרש לפרוע במהלך השנתיים החל בתום שנת הדיווח או ביום הגילוי, לפי העניין, וכן פירוט המקורות הכספיים שמהם צופה התאגיד לפרוע את ההתחייבויות האמורות.

עיקרי העמדה:

❖ הדרישה המקדמית לחובת הגילוי היא שהתאגיד הנפיק תעודות התחייבות לציבור. על כן, **חובת**

הגילוי לאַ חלה על תאגיד שהנפיק אגרות חוב רק לגופים מוסדיים (או על תאגיד שלא הנפיק אגרות חוב כלל).

אם בתאגיד מתקיימים אחד או יותר מסימני האזהרה המנויים בתקנה 10ב(14) לתקנות הדוחות, דירקטוריון התאגיד מחויב בפרסום גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי ואין לו אפשרות בחירה בשאלה האם לפרסם או לא.

במידה ורואה החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב לעניין מצבה הפיננסי של אחת מהחברות המוחזקות על-ידי התאגיד, הרי שיש בכך כדי להצביע על השפעה אפשרית על מצבו הפיננסי של התאגיד ומתקיימת עילה לגילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי.

המידע אותו יכלול התאגיד במסגרת דוח הדירקטוריון לא יכול להתמצות רק בציטוט קביעת הדירקטוריון לפיה הגירעון בהון החוזר אינו מצביע על בעיית נזילות של התאגיד. על הדירקטוריון לפרט את הבחינה שביצע ואת הנימוקים להחלטתו תוך מתן גילוי פומבי לפרמטרים איכותיים וכמותיים עליהם ביסס הדירקטוריון את הקביעה האמורה.

ככל שבין תאריך הדוח ועד למועד פרסומו נמחקו ממסחר ו/או נפרעו כל אגרות החוב שהנפיק התאגיד, אין עוד צורך בהכללת גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי.
לעמדת הרשות המלאה, לחץ כאן.

3. עדכונים הנוגעים לדוח פרטים נוספים על התאגיד (חלק ד' של הדוח התקופתי)

3.1. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

במסגרת הוראות תקנה 21 לתקנות הדוחות, התאגידיים נדרשים, בין היתר, לפרט את התגמולים שניתנו בשנת הדיווח לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, או בחברה בשליטתה.

הוראת הגילוי חלה ביחס לתגמולים שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת הדיווח, ולפיכך עלתה שאלת יישום התקנה במקרה של תאגיד בשליטה משותפת, שההשקעה בו נרשמת בשיטת השווי המאזני, כך שהוצאות שכר נושאי משרה בתאגיד בשליטה משותפת אינן כלולות בהוצאות הנהלה וכלליות של החברה, ומשכך אינן מוכרות בדוחותיה הכספיים כפי שדורשת התקנה.

בהתאם למענה סגל הרשות לבקשת הנחיה מקדמית מיום 22.1.2014, נקבע כי **במסגרת הגילוי האמור נדרש לפרט גם לגבי תגמולים שניתנו לנושא משרה בחברה בשליטה משותפת.** למענה הרשות לבקשת ההנחיה המקדמית, לחץ כאן.

3.2. ציון מין עובד או נושא משרה

ביום 11.3.2014 פורסם ברשומות חוק שכר שווה לעובדת ולעובד (תיקון מס' 3), תשע"ד-2014. במסגרת התיקון נקבע, כי כל תאגיד שמוטלת עליו חובה על-פי דין לפרסם מידע בדבר שכר עובדים

ונושאי משרה, לרבות חברות ציבוריות המדווחות את שכר חמשת נושאי המשרה בעלי התגמול הגבוה ביותר מכוח תקנה 21 לתקנות הדוחות, **נדרש במסגרת הדיווח לציין את מינו של העובד או נושא המשרה.**

3.3. עסקאות זניחות עם בעל שליטה

להזכירם, תאגיד המעוניין שלא לפרט במסגרת התיאור הנדרש מכוח תקנה 22 לתקנות הדוחות, פרטים בדבר עסקאות זניחות, עליו לציין במסגרת הדוחות הכספיים את הסוגים והמאפיינים של העסקאות שהוא רואה אותן כזניחות, תוך פירוט העובדות, הנימוקים וההסברים לכך.

4. שאלון ממשל תאגידי

כזכור, ביום 12.9.2012 פורסמה הנחית הגילוי של סגל הרשות, בנוגע לפרסום שאלון ממשל תאגידי, בד בבד עם מספר הקלות לחברות אשר יישמו את פרסום השאלון, אשר עיקריהן פטור מקיום מספר הוראות גילוי הנוגעות לעניינים המובאים גם במסגרת השאלון.

לאור הניסיון לעגן את ההנחיה בתקנות הדוחות כחלק מפרויקט שיפור וקיצור הדוחות, הודיע סגל הרשות כי תוקף הנחית הגילוי לא הוארך.

יחד עם זאת, תאגידיים המעוניינים בכך **רשאים להמשיך ולאמץ במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2014 את שאלון הממשל התאגידי בנוסחו העדכני, ואולם במקרה כאמור לא יחולו אותן הקלות האמורות לעיל.** לנוסח שאלון הממשל התאגידי העדכני, [לחץ כאן](#).

5. שונות

5.1. קיצור הדוחות

קיצור משמעותי של הדוחות התקופתיים, במטרה למנוע גילוי עודף ובלתי מובן, הינו אחד היעדים שהציבה לעצמה רשות ניירות ערך. עוד בחודש דצמבר 2012 גילתה הרשות את דעתה בנושא, וציינה מפורשות כי היא מצפה מחברות שינקטו ביוזמתן הליך משמעותי לטיוב ולקיצור הדוחות בהתאם לעקרונות שפירטה במסגרת נייר עמדה מספר 25-105, ובפרט בשים לב לדוגמאות ולהצעות ליישום שפורטו שם.

ביום 25.12.2014 פרסמה רשות ניירות ערך עדכונים לנייר העמדה האמור, כאשר עדכונים אלו עוסקים בעיקרם בארבעה נושאים:

◆ **מהותיות** – כך, למשל, **אין צורך לפרט מידע שהינו מן המפורסמות; אין צורך לתאר הסכמים סטנדרטיים של התאגיד עם לקוחותיו הרגילים; במסגרת תיאור אופי הקשרים ומאפייני ההתקשרות עם לקוח מהותי, יש להתייחס לעניינים בעלי מהות עסקית ולא תנאים סטנדרטיים בהסכמים.**

◆ מובנות – נוספו עניינים בהם מומלץ לרכז את הגילוי בצורה טבלאית; מקום בו תמונה או תרשים עשויים לסייע להבין את מהות המוצר, מומלץ לכלול אותם.

◆ כפילויות – הודגשו עניינים נוספים בהם מרבית המצוא כפילויות מהן יש להימנע, לרבות באמצעות הפניה למידע הכלול בדוחות הכספיים וריכוז מידע דומה. כך, למשל, בגילוי לפי תקנה 21 לתקנות הדוחות, ניתן לספק באופן מרוכז מידע הנוגע לתנאי כהונה והעסקה זהים של מספר נושאי משרה.

◆ קונקרטיזציה – הודגש, כי לא נדרש תיאור מפורט של נתונים אשר אינם רלוונטיים לתאגיד בעת הדוח התקופתי. לדוגמא: על תיאור הלוואות מהותיות להתייחס לתנאים הנוכחיים של הלוואה ואין צורך לפרט כל שינוי שחל בעבר ביחס לתנאי הלוואה אם אין לכך מהותיות מיוחדת.

כמו כן, התווספה הנחיה כללית חדשה, לפיה יש לצרף תוכן עניינים לדוחות הכספיים. לעמדה בנוסחה העדכני והמלא, [לחץ כאן](#).

5.2. דיווח מקדים לדוחות הכספיים

להזכירכם, בהתאם להנחית הרשות מיום 20.11.2013, בנוגע לדיווח מקדים לדוחות הכספיים, אשר עדיין בתוקף, על תאגיד המעוניין להתחיל ולפרסם דיווחים מקדימים להודיע על כך בדוח מיידי אשר יוגש פרק זמן מספק מראש, תוך פירוט סוגי הדוחות הכספיים אליהם יתייחסו הדיווחים המקדימים, והעיתוי המוערך לפרסומם. כמו כן, על התאגיד לתת גילוי במועד פרסום הדוחות הכספיים, ככל שישנם פערים מהותיים בין המידע שהובא במסגרת הדיווח המקדים ובין המידע שנכלל בסופו של דבר בדוחות הכספיים. לעמדת הרשות המלאה, [לחץ כאן](#).

5.3. הארכת תקופת דיווח לתאגידים שחדלו להיות תאגידים מדווחים

תקנה 2(ה) לתקנות הדוחות קובעת כי תקופת הדיווח האחרונה לדוחות התקופתיים תהיה תקופת הדיווח האחרונה שהסתיימה עובר למועד סיום חובת הדיווח. ואולם, במסגרת תיקון תשע"ה-2014 לתקנות הדוחות, שפורסם ביום 3.11.2014, נקבע בתקנה 2(ה1) כי תקופת הדיווח האחרונה, לעניין דוחות תקופתיים, של תאגיד שמניותיו נרכשו בהצעת רכש מלאה לפי סעיפים 336 עד 338 לחוק החברות, או במסגרת הליך אחר הדומה במהותו להצעת רכש מלאה, תהיה התקופה אשר במהלכה התבצע ההליך, קרי התאגיד יידרש לדווח דוח תקופתי בתום הרבעון בו הוא חדל מלהיות תאגיד מדווח.

5.4. נדל"ן יזמי

ביולי 2014 פורסמה טיוטת הצעת חקיקה להערות הציבור (עד לאוקטובר 2014), לפיה בפרק תיאור

עסקי התאגיד יוחלו על תאגיד העוסק בענף הנדל"ן יזמי דרישות גילוי ייעודיות לענף. טיטת הצעת החקיקה מפרטת ומסבירה כיצד יש ליישם את דרישות הגילוי הייעודיות. לטיטת ההנחיה המלאה, [לחץ כאן](#).

6. עניינים בהם הטילה רשות ניירות ערך במהלך שנת 2014 עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות הגילוי

הנוגעות לדוח התקופתי

גם במהלך השנה האחרונה הטילה רשות ניירות ערך עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות הגילוי הנוגעות לדוחות העיתיים. ניתן ללמוד רבות מהמקרים בהם הוטלו עיצומים בגין הפרות, ומכאן ראינו לנכון לסקור בקצרה את ההפרות שהובילו להטלת עיצומים במהלך השנה החולפת:

- ❖ אי גילוי נדרש בדוח הדירקטוריון בדבר תזרים מזומנים חזוי בנוגע לפירוט ההנחות ביחס למחיר הצפוי של מניית התאגיד.
- ❖ אי גילוי מספק במסגרת הגילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי, אשר נכלל בדוח הדירקטוריון, בנוגע לפירוט ההנחות ביחס לנכנס עיקרי של החברה שהינו משתנה תלוי שוק; כמו כן, אי גילוי מספק בנוגע לתכניות החברה למחזור הלוואות.
- ❖ אי גילוי מספק במסגרת הגילוי הייעודי בנוגע לשעבודים לטובת מחזיקי אגרות החוב – כפי שנחשף בדוח הנאמן, החברה לא ציינה בדוח הדירקטוריון כי השעבוד בקשר עם הזכויות המשפטיות בפרויקט של החברה הבת טרם נרשם, ובשל כך השעבוד חסר תוקף.
- ❖ איחור בהגשת הדוחות הכספיים והעיתיים – חברה שהגישה את הדוחות הכספיים והעיתיים באיחור של כארבעה חודשים, בשתי פעמים שונות.

מזכר זה כולל מידע כללי בלבד והוא אינו מהווה ייעוץ משפטי או תחליף לייעוץ משפטי. מזכר זה מוגש כשירות ללקוחותינו, תוך הבהרה שבכל מקרה ספציפי יש לקיים דיון נפרד לגופו של עניין.

נשמח לעמוד לרשותכם לכל שאלה או הבהרה בקשר עם האמור לעיל:

לפרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד משה צ. נאמן, בדוא"ל mneeman@shibolet.com; עו"ד עדי זלצמן, בדוא"ל a.zaltzman@shibolet.com; או בטלפון 03-7778333; או לעו"ד המטפלים בחברתכם באופן שוטף.